

صاحب امتیازی :

شمیندر زاده قلیلی

امیر ملی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۱۸ رمضان ۳۲۸

شرائط اشتراك :

سنه لکی ۳۰ . آتی آتی

۲۰ غرور

سنه لکی ۱۰ آتی آتی ۶ فرانقدر . اعلانات

ایچون اداره مأموری محمد ذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۲۲ ایلول افرنجی

۱۹۱۰

۹ ایلول ۱۳۲۶

ساختار

فریاد و فغان از غفلت ملت

افغان

[مایه]

خاندان سلاطین افغانیه را کلیاً از خاطر فراموش نموده حال آنکه از خاطرات طفل و طفلان وطن هنوز زائل نکرده پس تابکی بدین گونه یخبری و در خواب غفلت و بی اتفاقی خواهید بود . و این بار امانت ننگ و ناموس دین و دولت خود را چه سان تا منزل سلامت خواهید رسانید . و چگونه از زیر بار کران بدنامی بین الملل دنیا از جواب پروردگار عالم در روز جزا موقف عظمی برآمده خواهید توانست . — اگر کردار ایست جواب دادن بی دشوار — ای انبای وطن بیدار شوید — و در مرمت کاری در دیوار مسکن مقدس خود به بردارید و برو جسد افسرده مادر مشفق مهربان خود که وطن نامدار — ترحم کنید ! و در اندیشه و تدبیر لازم در باب محافظه ناموس دین و ملت و وطن مقدس خود هاشب و روز جدو جهد کلی هم رسانید . تا از عار دنیا و شر مساری عقب رهایی یابید —

— ای انبای وطن : حقوق پرورش مادری چنین نمی باشد که شما پیش نهاد و خود نموده اید و محافظه دین و ناموس و وطن پرستی عالم تمدن محض بتقلید لباس و ترقی دادن فیشن یعنی [موده] ، و کالر ، و پرنه ، و کلاه یورویی ، و سواری موطر ، یعنی [آومیل] پیش نمیرود اگر محافظه حقوق مادری و پیروی عالم مدنی را مدعا باشد لازم است که بر شاه راه صراط المستقیم دین قوم خود رفتار نماید ! چنانچه دول یووب طریق کرامتی خود را بگذاشت و شاه راه دین محمدی را نبذاشت تا آنکه بدین درجه ترقی نموده کل عالم بدین درستی و قبض آنهاست

استقرار ظاهر غلبتی باشمزه برده جانت مسئله سی جبقاردی . فرانسه نه به استناداً جانت اوزرنده ادعای حقوق ایدیور ؟ بوراسنی بیله میورز . مکرکه پرنس بمارك دستوروی اولان « الحق لمن غاب » . استناداً ایسه اوباشقه ، جزایر والیسنه مراجعت ایدن نوارکیر ذاتاً تونك و جزایر اقسام جنوبیه سنده ساکن اولان و فرانسه حامیه سنده کی اراضیده جولان ایدن (هوغفار) توارکیردر . بونلره عثمانلر آره سنده ذاتاً بر مناسبت سیاسیه یوقدر . لکن (آز جر) توارکیری عثمانی تبعه سندر . جانت قصبه سی ایسه از جر اراضیه نك مرکزی و توارق رؤساستندن (سلطان آمود) ل مفریدر . جانت قصبه سنده دها (هنترلاند) معاهده سی بایلمزدن اقدم ، عثمانی سنجانی رکز ایدلشدر . شوحالده جانتك عثمانی عسکری طرفندن اشغالندن فرانسه نك تلاشی قدر حقسنر و مناسبت برشی اولاماز .

فرانسه افریقا ، وقت انتباهه قدر عصیانسنر اختلالسنر اوطوره بیامه سی ، یرلیره انساحیه معامله ایتمکله و باخصوص مقام خلافت ابراز مودتله نمکندر . افریقانك ایدبا فرانسه آئنده قلماسنه کانجه : استقبال حقنده یوقدر حقیقت قاطعاً این بر شی دکلدر . هر ذره ی اولدینی کی ، فرانسه یی ده تدویر و تدبیر ایدن بر دست تمسیت واردر . بنابرین :

حقك اولم نجه ایشلر ،

یهوده در ، نشویشلر .

هر اینی مولا ایشلر .

کوره م مولا نیلر .

نیلرله کوزل ایلر .

شیخ مهرداد عروسی

بنه بر مقایسه بایلم : الساس لورن الی الهایه المان مالی قالاچقدر . « دینیلر بر فرانسزك خوشنه کیدرمی ؟ ظن ایتمیز ، شوحالده برانزراکت صاحبی اولوب مسلمانلره قارشیده « سیزم الی الهایه اسیر و مقهور من قالاچسکر . « دینمك لازم کلیردی .

افریقا مسلمانلری ، کندیلرخی اسارتدن قورناره جق و سائلط و قوته مالاك اولونجه یه قدر ، فی الواقع افریقا عالم اسلامی اجانبك اسیری قالاچقدر . لکن بو زمانك اوقدر اوزون سورمه جکته تماماً امیز . افریقا سده سیلر عمو اولمادی ، حالا یالکیز افریقا ده اون ملیون سنو سی واردر ، بونلرک عدم فعالیت فرانسه یی مفرور ایتمه لی . شرقیلر صبر ایتمه سی و انبووک بلالرده بیله امیدنی کسمه مه سی بک کوزل بیلر . فرانسه ضابطلری ، زوالی افریقا مسلمانلرینه طوبراق اویدرمک ، کفیلر ایستدیکنی قورشونه دیزمک ، کندیلرینه تسلیم نفس ایتمش قافله لری سونکوله مک کی هر دورلو ظلمه اجتناب ایدیورلر . بایسنلر ، ظلم ایسنلر ، اسلامی قهر ایسنلر تا که مسلمانلرک صبری توکنسین ، بار اسارتی حس ایکن . عجباً فرانسه بو مظالم ایله یی افریقا ده ادامه حکومتی امید ایدیور ؟ یوقسه قوتنه می کوره نیور ؟ هر هانکیسی ایسه ظنی طوغری دکلدر . فرانسه اردولری جوللرده یورمن ، ذاتاً فرانسه ، الی فرانسه یوکلرکنده . کی افریقا مسلمانلر براق بوز بیک کیشی کوردره من ، چونکه : المانیا ؛ ایتالیا اولمده یی ؛ مستملکات پوله قه سی فرانسه نك مقبر عظمتی ، حفرة سعادت اولاچقدر ، افریقا خسته لکی انصوکی فرانسه یی اولدوره جکلدر . فرانسه مطوعاتی ، توارک رؤساستنک جزایر والیسنه مراجعتلندن بحث ایدیور ! ایسته بوراسنی خوش ! عجباً بورؤسا ایتمده میرالای فلاترک قاتنی واری ؟

منزله ده واردر . وزیده و رموز شکلیه (ادراک انسانی به کفی غیر اولان معلوماتک اساسلری) موجوددر . عالم اشیا یی (شئون الهیه) شکنده قبول ایتمکمز هر شیده امر مودوع الهی و وجود حقیقی کی کوردیکمز تقدیرده مجموعه حیوانیه و نباتیه نك وحدت جسمانیه و مادیه سی عدم قبوله هیچ بر سبب قالماز .

قدرة الهیه نك خارجی و داخلی تأثیر کی تقریقانك تصوفده معناسی یوقدر . اسلامه کوره جناب حق (ذات مستجمع الصفات و الافعال) اولوب شخصیت ، روحانیت کی وجوده شؤیت و قدرنده شرک قیلندن استنادندن منزهدر .

لکن متفکرین و فلاسفه یی بیک دورلو اختلافات و تأویلاته سوق ایدن یالکیز انسانک جسمانیی دکلدر . انسان کله سنك افاده ایتمکی معنا ، بللی باشلی اوج صوته غطالعه ایدیله کلشدر :

۱ - جسد ،

۲ - روح ،

۳ - ادراک ،

بومبحث مهمی بتدویرمش اولمق ایچون روح و ادراک حقنده دخی براق سوز دها سو یامک مجبوریتندیز . روحانیونه کوره روح حادث و مخلوقدر ، لکن قانی و متحول دکلدر . فردیون و مادیونه کوره روح . قوتك بر شکل مخصوصی اولمق اعتبارله ، اساساً غیر مخلوق اولدینی کی ، جسده اجرای فعالیت ایتمدیج صیراده ، یعنی جسد اولدکده دخی قانی اولماز ، شو قدرکه روحك جسده اتحادی حالده موجود اولان (شخصیت) و (وجدان) اولومله برابر عمو و نابود اولور . شو حالده ایسه (بقای روح) ک هیچ بر معناسی قالماز . ذاتاً مادیونه کوره بوتون اوصافیه برابر روح نامی آلان شکل قوه مبنی نك رحم مادره سقوطله و بیضه مادرله اتحادیه باشلاوب جسمك تکاملاتی تعقیب ایدر و هالاک جسمه برابر اوصاف و تأثیراتی غیب ایدوب (قدرة عمومیه) یه التحاق ایدر .

شوحالده روح بر عودك نفه سی کی در . واقعا نفه عودك عینی دکلدر ، و نفه ایله عود آره سنده هیچ بر جهت مشابهنه و مجابهنه یوقدر عود

کی نفه دخی عمو و نابود اولور . ذهنیونه کوره روح ، جسده معناسدن عبارتدر . جدایسه روحك جسمانیی ، حقیقی ، کورونور حالدر . مغرط ذهنیون و خیالیونه کوره ایسه جسمانیت بر خیالندن عبارت اولوب حقیقه موجود اولان معنا ، فکر ، روح در . وجود یونه کوره روح و جسم بر حقیقه راجع دز ایچون هر ایکسی حقیقت واحده یه عائد اولدینی ایچون آیری و غیر یی شیلر ظن ایتمک فاحش خطادر .

متصوفینه کلنجه : موجود حقیقی ذات باریدن عبارت اولوب بحسب المعرفه بر جوق اسملره یاد ایتمکمز مجموعه اشکال و الوان . شئون الهیه دن باشقه بر شی دکلدر . []

لکن شئون عالم ، یالکیز بر تجلی نك مظهری و بر اسمك مجالسی ایکن انسان ، مظهر اوصاف و افعال و مجلای ذاتدر . مابعدی وار

[*] روح حقنده امام غزالی نك حکمت درج ایتمکده اولدیز و کتاب مضمون ، فی مطالعه یی قارئلر منزه توصیه ایدر .

وتعاون و همدردی که بقرار احکام دینی و مذهبی بر عموم ملت اسلام فرض عین می باشد لهذا از پدر مهربان کل عالم اسلامی یعنی: (دولت علیه عثمانی): و از برادران نوجوان میدان ترقی خواهی یعنی: (دولت علیه ایران) ملت بیکی افغان التماس اتحاد و تعاون را در هر زمان امید و ارست: — [:] ختام

حکایات

امام عزالی نیک بر اثر مشهوری

کتاب مضمون به

علی غبراهله

فان قيل فهل هو في جهة؟ فقال هو منزله عن الجهة وعن الحلول في الحل والاتصال بالأجسام والاختصاص بالجهات فان كل ذلك صفات للأجسام واعراضها وهوليس بحسم ولا عرض في جسم بل هو مقدس عن هذه العوارض. اكر «روح برهنده می در؟» دیتلر سه جواب و بریز که او، جهتن، بر خله حلولن، اجسامه بیتشمکن، جهتلره مقید اولمقدن مزهدر، زیرا بوتون بونلر اجسامك صفات واعراضیدر، روح ایسه جسم و عرض اولمایوب بو عوارضدن مقدسدر.

اعتراف ایتمه لی ز که جناب امام بومبخته بوتون مضمراتی افشا ایتمور، و کتابك اسمنه رغماً حالا حقیقی پك مغلق بر صورتده افاده ای دیور، بو تعریفدن شومشکار و شوسؤالار حاصل اولویور:

۱ - روح ایله جسمك مناسبتی نهدر؟

۲ - روح، هیچ بر صورتله علاقه دار اولمادینی

جسد اوزرنده نسل اجرای تأثیر و فعالیت ایدر؟

۳ - هر جسدك روح مختصی اولماق، و هیچ

کسه «نم روح وار» دیبهمه مک لازم.

فی الواقع روح ایله جسد آره سنده، بالاده کی تعریفه

کوره، مناسبت تأسیسی غیر ممکن کورینیر. روح،

جسده حول ایتمش دکلدلر، جسدك بر جهتنده ده دکلدلر.

جسده متصل دکلدلر، جهتلره مقید دکلدلر، شو حالده

بر جسدك برو حی وار، سوزی ده معنائیز. اکر بور ادم

تعریف ایدیان روح، افراد انسانیه بالخاصه منسوب

اولان روح لردکده بوتون عضویاتی احیا ایدن «سر -

حیاة» ایسه، مشکلات آزالیر، لکن شو حالده بویه

بر روحك حادث اولمایه جینی میدانه ایکن جناب امام،

روحك نطفه نك الفاسیه باشلا دینی یعنی برابنداسی

اولدینی سویلیور. واقعا حدوش ایجاد و خلق معنانه

آلیور سنده روح عمومی نك حدونی ده عقلاً ممکن

قبول دکلدلر.

ایکنجی درجه ده روحك جسد اوزرنده کی تأثیری.

و صورت فعالیت آکلاشله میور. اوچونجینی ده هیچ

بر جسد، کندینه مخصوص بر روحه مالک بولومیور.

بومشکلانك از الهی ایچسون (و خدمت مایه) خصوصه

مراجعت خاطره کلیر سنده روح ایله جسدك ایکی ضد تام

ضرب المثل بین الملل می بود پس حال چه مصیبت بر شمارخ داد که بدین زودی زود از شاهراه وطن پرستی و غیرت و حیت ملتی و تمصب دینی و احکام نص قرآنی که اساس دین بر آنست انحراف و رزیده و حقوق مادر مهربان خود را که وطن می باشد بدین بی قدری و بی اعتنائی با اعال خبول اعدایی نماید: آیا نمی دانید؟ که این مادر مشفق مهربان که وطن مقدس شما می باشد شمارا بچه گونه ناز و نعمتهای گوناگون پرورانده؟ و در قطعه مقدس وطن شما آیا کدام چیزی از دیگر قطعه های ملل مرقی کتر می باشد؟ بلکه در حسرت آب و هوا و اثمار و انهار و معادن بی شمار وطن مقدس شما دل های اهل فرنك هر لحظه بر نگی آب و مذهب میگردد. — و هرگاه يك خوشه ارانکور و وطن شما برای (لورد های) لندن میسر شود بهزار فرنك بکمال افتخار می خردند — و اگر پارچه از سونك های معادن شما برای (باردن) های جرمن حاصل گردد بهزار شانك شرمی کنند

— و اگر قسره از آب هلمند برای (قونت) های فرانسی میسر شود چون نوش وارد برای تداوی بدن بکنید که تعارف و توفی می نماید. — و اگر وقیه از ذغال سنگی روشن مقدس افغان برای فابریقه های (امریقا) حاصل گردد صدای مسرت تولهای انجون شان تا قطعه اروپا می رسد: و فنا که بقعه بدین ثروت و آبادی و اینچنین خاک بابرکت و با صفا داشته باشد چه سان عقل قبول خواهد کرد که ملت از علو و کمال بی بهره نمانند و با آنکه آب و هوا تأثیری نمیشد چنانچه دیده میشود که ذکاوت فطری ملای افغان از سایر ملل اضافه تری باشد پس چرا اینچنین از شاهراه ترقی و تمدن بی نصیب بوده باشیم؟ —

ای ابنای ملت وای فوّه خاکه مملکت؟ اکر اندك توجیه در امور ملك و ملت خود نماید اسباب ترقی برای شما از هر جهت آمده و مهیا است که حاجت با اختراع جدید و با مصرف مبالغ کثیر و با اتلاف نفوسی را دارد اکر دول مترقی حاضره بی سی سال ترقی کرده باشند دولت افغانستان به یازده سال ترقی خواهد نمود و قابلیت آرا دارد.

مکر افروز: اینچنین خواب غفلتا بر ملت افغان روی نداده که اینگونه فریاد و فغان جان خراش بیکد فقه و اصل سمع شان گردد لیکن بهر حال (و ما علی الرسول الا البلاغ)؟

— ای برادران دینی وای مجاهدین اسلامی ناله و فریاد بپانگاه خاتمانسوز این فدای ملت و وطن را حمل بر مقاصد شخصی و باغراض نفسانی نه نمایید بلکه محض از کثرت جوش و خروش وطن پرستی و خیر خواهی دولت و ملت می باشد که مرا برین بذراشت که جسامت و رزیده در عالم مطبوعات اقدام کنم و این مقاله بی ربط و بی نظام را انتشار بدهم و ناله دل مجروح امزده خود را بقل مجز رقم از زیر برده اخفا وضع انفار صاحبان حیت و وجدان و ارباب غیرت و ملت اسلام بنایم لکن برای اندیشه مال و تأمین استقبال و اتحاد و اتفاق اسلامی و

و دول اسلامی بر عکس آنها رفتار نمود همانست که محکوم آنها گردیده تا آنکه از حقوق مدنیت و انسانیت در عصر هذا مات اسلام را ساقط می دانند و اهل اسلام را بوحشت و ظلم و بی اتفاقی متهم می سازانند و کره عین مدنیت و عدل و انسانیت در دین مبین و ملت اسلام می باشد و در توارخ اتم و احوال عالم مخفی نخواهد بود. در زمانیکه دول فرنك از کثرت و وحشت و بی انتظامی بجای جامه پوست های وجود خود را برنك سبز و سرخ و لاجوردی رنگ آمیزی می نمودن و پوست حیوانات و وحشی و پرهای طبور بری هرگاه برای شلر میسر میگردید برای تاج و اکلیل و ردای سلطنت امپراطور های خود بکمال افتخار تقدیم و تعارف میکردن و دول معظمه اسلام و سلاطین کرام شان دران زمان بکمال شوکت و شان و افور نعمت و انواع ملبوسی و طوپ و تفنگ آراسته بودن حال این آنها و وحشت و ظلمت ملت اسلام را حواله با نصاب صاحبان وجدان سلیم و ارباب عقل و تمیز ملل متمدنه می نمایم که تو حش و ظلمت خاصه کدام ملت می باشد. — ای ابنای وطن، بیدار شوید، و نیکرید! — و از احوال عالم و کفایت ملل یا خبر گردید و زین آنها بی معنی دول متمدن فرنك که از ما اخذ کرده و بر ما تعن میکند عار و ننگ نماید و در راه شان و شرف وطن خود خود را متفقاً فدای نماید تا وجود مقدس مادر مشفق که وطن شما است از باغیالی خبول افواج متمدی و دره ندگان و وحشی جنوبی و شمالی با آمان ماند و کر نه هیات که بعد از خرابی بصره جهاد و اجتهاد و یا شهادت و موات شما اثره بخشد، —

(علاج واقعه پیش از وقوع باید).

(سرچشمه باید کرفتن بمیل) (جو پر شد نشاید گذشتن بمیل)

— ای ملت نجیب افغان نظر کنید که درین عصر ترقی حصر جمیع عالم از شرق تا غرب از نور علم و عرفان و از لذت اتحاد و اتفاق بهره برده اند و هیچ يك بقعه در ربع مسکون نخواهد بود که از نور ترقی و معرفت محروم مانده باشند (بدون از ملت بد بخت افغان) — بلکه وحشی های افریقا از لذت اتفاق و اتحاد تعاون و معرفت علم و فن بهره برده اند و بغیر از ندای وطن و وطن دیگر فریاد ندارند و خصوصاً که تنم و تلذذ بدن برای آنها بدرجه ابنای وطن افغانستان حاجل نمی باشد با وجود آنهم در غیرت و وطن پرستی و ترقی پروری و اتحاد ملتی خردها شب و روز ازدل و جان ساعی و جاهل می باشند و دیگر سناك و رفتار ندارند بدون از ترقی خواهی و وطن ای ملت غیور افغان هزاران افسوس برین حقوق ناشناختی و غفلت و نادانی شما که بدرجه ابنای وطن قطعه افریقا شعوری ندارید، ای این مادر مهربان شما که بقعه مقدس افغانستان گفته میشود در حقوق تربیه و نشو و نما شما ابنای وطن مکر بقدر خاک افریقا حیثیت و قابلیت حائز نمی باشد و یا آنکه شما از درک نعمت آن کور و کر میباشید و کر نه خاک پاکه قطعه افغانستان همچنان بقعه مقدس میباشد که قبل ازك عصر با وجود طوائف الملوك بودن و هرج و مرج داخلی اسم و شهرت و غیرت و حیت و شجاعت آن ذوات معظم که آبا و اجداد شما می باشد